

SKOLFS 2024:669

Utkom från trycket
den 30 december 2024

**Skolverkets föreskrifter
om gemensam ämnesplan för ämnen inom
humanistisk och samhällsvetenskaplig spets i
gymnasieskolan;**

beslutade den 18 december 2024.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039).

1 § I 16 kap. 21 § skollagen (2010:800) finns bestämmelser om att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan. Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.

2 § I bilaga 1 till dessa föreskrifter finns den gemensamma ämnesplanen för ämnen inom humanistisk och samhällsvetenskaplig spets.

Ämnesplanen är gemensam för de ämnen som anges i bilaga 2.

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 mars 2025.

2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

JOAKIM MALMSTRÖM

Carina Kjelsson

Humanistisk och samhällsvetenskaplig spets

Humanistisk och samhällsvetenskaplig spets möjliggör en tvärvetenskaplig eller inomvetenskaplig fördjupning inom ett ämnesområde som en spetsutbildning är inriktad mot. Ämnen inom humanistisk och samhällsvetenskaplig spets får bara anordnas inom av Skolverket beviljad riksrekryterande spetsutbildning i humanistiska eller samhällsvetenskapliga ämnen.

Ämnets syfte

Undervisningen i humanistisk och samhällsvetenskaplig spets ska syfta till att eleverna utvecklar fördjupade kunskaper inom det ämnesområde som spetsutbildningen är inriktad mot. Undervisningen ska stimulera elevernas kunskapssökande och kreativitet och därigenom skapa förutsättningar för livslångt lärande inom området.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla ett vetenskapligt sätt att tänka och arbeta. I det ingår att granska olika typer av källor. Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till frågor inom ämnesområdet. Undervisningen ska även leda till att eleverna utvecklar förmåga att använda begrepp, teorier och metoder som är relevanta inom det ämnesområde som spetsutbildningen är inriktad mot.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att diskutera och analysera frågeställningar inom ämnesområdet ur olika perspektiv. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att relatera de fördjupade kunskaperna till andra områden och till aktuell forskning inom ämnesområdet. Praktiska inslag, till exempel fältstudier, rollspel och undersökningar, kan ingå i undervisningen.

Undervisningen i humanistisk och samhällsvetenskaplig spets ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper inom det ämnesområde som spetsutbildningen är inriktad mot.
- Förmåga att analysera och diskutera frågeställningar inom ämnesområdet ur olika perspektiv med användning av relevanta begrepp, teorier och metoder.
- Förmåga att söka, kritiskt granska och tolka information från olika typer av källor inom ämnesområdet.

Nivåer i ämnet

Nivå 1, 100 poäng.

Nivå 2, 100 poäng, som bygger på nivå 1.

Nivåkod: HUMT100PX**Centralt innehåll**

Undervisningen i humanistisk och samhällsvetenskaplig spets på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Fördjupning inom det ämnesområde som spetsutbildningen är inriktad mot.
- Begrepp, teorier och metoder som är relevanta för ämnesområdet.
- Formulering av frågeställningar inom ämnesområdet. Analys av och diskussion om frågeställningar inom området ur olika perspektiv.
- Hur ämnesområdet kan relateras till ett större sammanhang, till exempel genom utblickar mot närliggande områden eller skeenden i omvärlden.
- Sökning, granskning, värdering och tolkning av information från olika typer av källor.

Nivå 2, 100 poäng**Nivåkod: HUMT200PX****Centralt innehåll**

Undervisningen i humanistisk och samhällsvetenskaplig spets på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll:

- Fördjupning inom det ämnesområde som spetsutbildningen är inriktad mot.
- Begrepp, teorier och metoder som är relevanta för ämnesområdet.
- Relevant forskning inom området.
- Formulering av frågeställningar inom ämnesområdet. Analys av och diskussion om frågeställningar inom området ur olika perspektiv.
- Ämnesområdets betydelse för både individ och samhälle.
- Hur ämnesområdet kan relateras till ett större sammanhang, till exempel genom utblickar mot närliggande områden eller skeenden i omvärlden.
- Sökning, granskning, värdering och tolkning av information från olika typer av källor.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **godtagbara** kunskaper inom det ämnesområde som spetsutbildningen är inriktad mot.

Eleven analyserar frågeställningar inom ämnesområdet och för **delvis** underbyggda resonemang utifrån olika perspektiv. I analysen använder eleven med **viss säkerhet** begrepp, teorier och metoder.

Eleven söker, granskar och tolkar med **viss säkerhet** information från olika typer av källor inom ämnesområdet.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **goda** kunskaper inom det ämnesområde som spetsutbildningen är inriktad mot.

Eleven analyserar frågeställningar inom ämnesområdet och för **väl** underbyggda resonemang utifrån olika perspektiv. I analysen använder eleven med **säkerhet** begrepp, teorier och metoder.

Eleven söker, granskar och tolkar med **säkerhet** information från olika typer av källor inom ämnesområdet.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **mycket goda** kunskaper inom det ämnesområde som spetsutbildningen är inriktad mot.

Eleven analyserar frågeställningar inom ämnesområdet och för **mycket väl** underbyggda resonemang utifrån olika perspektiv. I analysen använder eleven med **god säkerhet** begrepp, teorier och metoder.

Eleven söker, granskar och tolkar med **god säkerhet** information från olika typer av källor inom ämnesområdet.

Ämnen som omfattas av den gemensamma ämnesplanen

Humanistisk och samhällsvetenskaplig spets A

Humanistisk och samhällsvetenskaplig spets B